

Mozgalmas év vár ránk!

Miközben a 2006. év meghatározó eseményeinek a tavaszi parlamenti és az őszi önkormányzati választások ígérkeznek, bizton állíthatjuk, hogy igazgatóságunkra ezen eseményektől függetlenül is igen mozgalmas év vár.

Még messze a tavasz, de már az év első két hónapjában is kiterjedt ár- és belvízvédekezési munkára kényszerültünk. Felkészültünk a tavaszi belvizek fogadására, preventív intézkedésekkel és védekezési beavatkozásokkal lényegesen javítjuk a belvízcsatornák vízszállító képességét, a műtárgyak és a szivattyútelepek üzembiztonságát. Mindannyiunktól maximális odafigyelést igényel, hogy ezúttal is sikeresen tudjuk megoldani a vízkárelhárítással összefüggő effektív védelmi és területi koordinációs feladatainkat.

Az elmúlt évben pályázati sikereknek örülhettünk.

Ebben az évben az a semmivel sem könnyebb feladat vár ránk, hogy végrehajtsuk, megvalósítsuk a nyertes PHARE Interreg és Life projekteket. A saját projektek mellett örvendetesen nagy a civil szervezetekkel közösen benyújtott pályázatoknak a vízgazdálkodási célú volumene is.

A projektek megvalósítása mellett változatlanul kiemelt feladatnak tekintjük új pályázatok készítését is, ezekkel alapozhatjuk meg az elkövetkező évek sikeres működését.

Nagy örömünkre szolgál

– és komoly feladatot jelent –, hogy a Vásárhelyi Terv továbbfejlesztése keretében folyó kormányzati beruházás a Körös-vidéket is eléri 2006-ban, folytatni tudjuk a Kettős-Körös jobb parti töltésfejlesztési munkát.

A fenntartási munkák segítése érdekében közel 250 millió Ft volumenben tervezünk közmunkás foglalkoztatást. A 7 hónapra tervezett program keretében augusztus és október között, 600 közmunkás egyidejű foglalkoztatását kívánjuk biztosítani.

Napokon belül lezárul egy fejezet az igazgatóság életében. Aláírásra kerül a Biztonsági Üzem Kft. értékesítési szerződése, az igazgatóság gazdasági társaság működtetési tevékenysége megszűnik.

Ezzel összefüggésben át kell alakítanunk a kft.-re alapozott igazgatósági szolgáltatások eddigi rendszerét.

2006. első felében patinás székházépületünk „megszépül”, új ruhába öltöztetjük, a külső homlokzatot felújítjuk. Ez a lépés szervesen

illeszkedik a Városház utca sétálóutcává alakítási folyamatához.

Néhány fontos elemet emeltem ki az elkövetkező időszak feladataiból, korántsem a teljesség igényével.

Az azonban mindezek alapján is nyilvánvaló, hogy mozgalmas évünk lesz, s ha jól tesszük a dolgunkat, reméljük sikeres is!

Ehhez kívánok minden kedves munkatársunknak jó munkát, jó egészséget!

Bak Sándor
igazgató

Belvíz Dévaványa térségében

FLAPP tanulmányút Belgium–Hollandia

Az INTERREG IIIC keretprogramon belül létrehozott FLAPP project keretében (a project alapelveit a Hírlevél XV évf. 7. számában közölt cikk már bemutatta) 2005. december elején 2 napos szakmai tanulmányúton vehettünk részt, összesen 29 magyar, belga, holland, német, osztrák és észak-ír szakember társaságában.

Vendéglátónk az első napon Vlaams Brabant (Belgium) tartományból *Mieke de Wilde* és *Frederik van Lerberghe* voltak, míg a második napon a hollandiai Limburg tartományba látogathattunk el, ahol *Dick van Nierop* és *Frank Heijens* kalauzolta a tanulmányút résztvevőit.

Belga területen a program fő célja az volt, hogy bemutassák, a természetvédelem és az árvízvédekezés összhangját. Ez terepi bejárás keretében történt, melynek főbb állomásai a következők voltak:

Leuven város árvízi biztonságának növelése a Dijle folyó árvizei ellen

A probléma megoldása érdekében tározóteret alakítottak ki a város felett egy természetvédelmi terület igénybevételével és az árvizeket szabályozottan egy max. 19 m³/sec-ot átbocsátani képes zsilippel vezetik le. A zsilip a biztonság érdekében két külön mozgatható táblából áll, vezérlése automatikus, a vízállások radaros érzékelő segítségével távjelzettek. Mivel a folyó árvizek idején sok hordalékot szállít, hordalékcspada-sorozatot is kialakítottak a zsilip alatt, melyekből 2 évente kotrással 16000 m³-es homokmennyiséget tudnak kinyerni. A tározótér a természetes elöntések folytán vizes élőhellyé válik, számos vízimadár és víziállat elszaporodásával számolnak, a táj szervesen beilleszkedik a természetvédelmi területbe.

A tározótér látképe az árvízhozamot szabályzó műtárgyról

A Schoorbroekbeek folyó melletti árvíz tározó megtekintése

A folyó a Dijle mellékveze, a tározótér ugyancsak Leuven városát védi az árvízi elöntésektől. A tározótér lakatlan, épületek nincsenek rajta, maximális tározó kapacitása 2 millió m³. A mocsaras terület gazdája a nem állami forrásokból gazdálkodó Natuurpunt nevű természetvédelmi szervezet, amely a környékbeli földtulajdonosokkal szerződést kötött a terület legelőkénti hasznosítására. Az itt tenyésztett szarvasmarhák és birkák biotermékeit közösen hasznosítják.

Hoegaarden város környékén lévő kisebb vízfolyások természetes vízviszatarthatása

A Dijle völgy komplex árvízi, vízgazdálkodási és természetvédelmi fejlesztési programja tartalmazza Hoegaarden város szennyvízelvezető, valamint csapadékvíz elvezető rendszerének szétválasztását is, illetve a környék kisebb vízfolyásainak természetes vízviszatarthatási megoldását a mezőgazdasági területek védelme érdekében.

A második napon Leuventől keleti irányban holland területre látogattunk Maastricht környékére, ahol a fő téma ugyancsak az árvízvédelem és a természetvédelem kapcsolata volt. A program keretében a következőkre került sor:

A „Maaswerken” projekt bemutatása

A projektet *Hans Brinkhof* (a holland Közlekedési, Közmunka és Vízgazdálkodási Minisztérium „Maaswerken” Projekt Irodájának képviselőjében) ismertette, melynek fő célja a Maas folyó jelenlegi árvízcsúcsainak csökkentése 25 cm-rel, a környezet fejlesztése, a hajózási lehetőségek javítása, valamint a folyó által szállított természetes erőforrások kiaknázása (homok-, kavicsstermelés). A projekt céljainak megvalósítására alprojekteket hoztak létre, mindegyiknek külön költségvetése van. A projekt végső befejezése 2010-re várható, összességében 1.200 millió EUR költséggel számolnak.

A Maaswerken projekt információs táblája

Klímaváltozás hatásai a Maas folyóra

A projekt eredményeit *Jens Reuber* (a holland Közlekedési, Közmunka és Vízgazdálkodási Minisztérium képviselőjében) ismertette. A klímaváltozás hatását úgy becsülték, hogy a globális felmelegedés következtében lehulló többletesapadék terhelésből 2050-re a jelenleginél 20%-kal nagyobb lefolyással kell számolni, ami átlagosan 75 cm-es árvízszint növekedést fog okozni. Ezt a növekedési értéket a „Maaswerken” projekt bemeneteként irányozzák elő.

A megoldási javaslatot összefoglalóan az ún. „helyet a folyónak” nevű akciótervben foglalták össze, melynek javasolt megoldásai a következők:

Védőtöltések áthelyezése (hullámtér bővítés)

Lefolyásgátló akadályok eltávolítása a folyóból a gyorsabb lefolyás érdekében

Árvízi megkerülő csatornák építése

A folyó medrének mélyítése és szélesítése

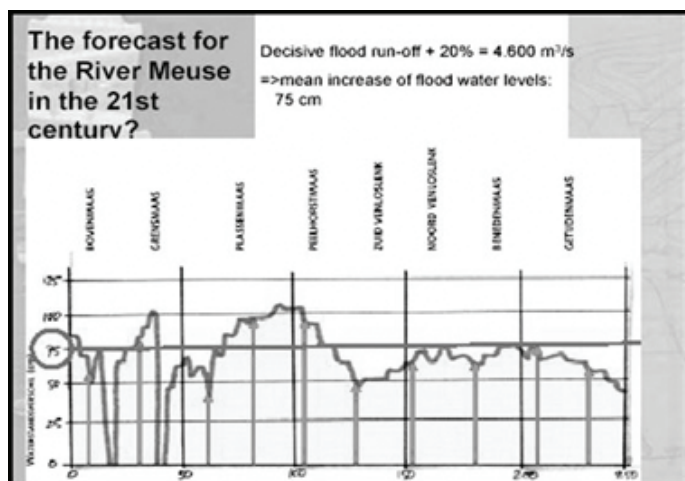
Úgynevezett zöldfolyók kialakítása

Védőtöltések magasítása

Hullámterek mélyítése

A projekt megvalósítása még kezdeti fázisban van, jelenleg a különböző kockázati tényezők (biztonság, a közvélemény számára *(Folytatás a 3. oldalon)*

FLAPP tanulmányút Belgium–Hollandia

A Maas árvízszintjeinek 21. századra várható emelkedései a folyó hossza mentén (átlag 75 cm)

(Folytatás a 2. oldalról)

történi elfogadhatóság, a tervezés minősége, megvalósíthatóság, költségtényező(k) számbavételénél tartanak, a költségeket próbálják az érintett országok között megosztani.

Meers projekt megtekintése

A projekt segítségével kiszélesítették a Meuse folyó nagyvízi medrét és így egy árvízi tározót kaptak. A munkák során kivett földet a helyszínen deponálták. A területen kavicsbányát nyitottak, a kitermelés folyamatos, a kinyert kavicsot értékesítik. A keletkezett ideiglenes gödrök tereprendezését a deponált földanyagból oldják meg. A tározó területét természetvédelmi területté nyilvánították és jelenleg vadlovakat tartanak rajta.

Itteren és Borgharen települések árvíz elleni védelme mobil árvízvédelmi falakkal

Mindkét település Maastrichttól északra található, közvetlenül a Maas töltése mellett. Az árvizek elleni védekezést téglafal burkolattal ellátott betonfalakkal oldották meg, azonban ez a közvetlenül a folyó mellé épített házak esetében eltakarja a kilátást

a folyóra. Mivel a lakók igénye az, hogy a falak ne zavarják a kilátást az ilyen helyeken mobil árvízvédelmi falak kialakításával oldották meg a problémát. A mobil elemek kivethetőek, így ha nincs árvízi készültség a kilátást nem zavarják. A megtekintett fal teljes hossza kb. 250 méter volt, melyet vészhelyzet esetén 8 óra alatt tudnak felállítani. Az elemek vízzáró alumíniumból vannak. A gumitömítéseket időnként cserélni kell. Ezért a speciális védelmi rendszerért az ingatlan tulajdonosok külön adót fizetnek, melynek éves díja kb. 150 EUR/ingatlan.

Mobil árvízvédelmi fal a Maas mentén Borgharennél

Természetes gátak képződése a Geul folyón

A Maastrichttól néhány km-re keleti irányban Valkenberg település mellett megvalósított árvízvisszatartó és egyben környezetvédelmi szempontokat is szem előtt tartó projectet Willem Overmars mutatta be. A project vezérfonala a „többmedrű befásított folyórendszerek” kialakítása a Maas folyó kisebb mellékvízein a Maas árvízcsúcsainak csökkentése érdekében. A Geul folyón a mederbe bedőlő fákat nem emelik ki, így lassan természetes gátak képződnek és a folyó új mederbe-medrekbe terelődik, lelassítva ezáltal az árvízi lefolyást, egyben a természeti értékek visszaállnak eredeti állapotukba.

Galbáts Zoltán, Kiss Attila, Lúczy Gergely

Operatív Törzs alakult

Az elmúlt év decemberi csapadékos időjárás hatására december 30-án kezdett belvízhullám alakult ki az igazgatóság területén. A tíz belvízvédelmi szakasz közül kilencben belvízvédelmi készültség elrendelésére került sor. Január 3-án 10.750 ha maximális elöntést regisztráltunk, egyidejűleg 17 szivattyútelepet kellett beüzemeltetni, kilenc önkormányzat rendelt el belvízvédelmi készültséget.

A belvízi helyzet nagy területekre, országosan is kiterjedt, ezért a kormány intézkedést hozott a védekezési tevékenység összehangolására és finanszírozási feltételeinek javítására.

A belvíz helyzetre tekintettel a kormány 2 milliárd Forint védekezésre fordítható keret felhasználásáról döntött. Ez a keret érinti egyrészt az önkormányzatok számára biztosított vizsmajor keretet, a KvVM kárelhárításra fordítható keretét, az FVM vízügyi feladatok támogatására fordítható keretét, valamint a BM keretkeretére a szivattyúk vásárlását.

A feladatok koordinálására az érintett megyékben Operatív Bizottságok kezdtek meg tevékenységüket, megalakult a Békés Megyei Bizottság Ár- és Belvízvédelmi Operatív Törzse. Az Operatív Törzs munkájának összehangolását a KÖR-KÖVIZIG végzi, tagjai az ATI-KÖVIZIG, az FVM Megyei Földművelésügyi Hivatala, Vízgazdálkodási Társulatok, a Katasztrófavédelem, a Magyar Államkincstár képviselői. Az Operatív Törzs a vízgazdál-

kodási társulatok által meghatározott igények alapján rangsorolta az elvégzendő feladatokat és hozott határozatot 92644 eFt költség igényű munka elvégzésének szükségességéről. Ezen munkák csatornák gyökér zónás kotrását, gaztakarítását és tiltók javítását jelentik. A feladatok meghatározásánál elsődleges szempont volt, hogy azok elsősorban belterületi belvizek levezetését szolgálják és értékes mezőgazdasági területeket mentesítsenek.

A KvVM részére biztosított keretből a KÖR-KÖVIZIG 65 millió Ft felhasználására kapott lehetőséget. Ennek keretében vízfolyástgátló akadály eltávolítására kerül sor 7 csatornán (XXXIX-es csatorna, Újszörhalmi csatorna, Büngösi főcsatorna, Folyáséri főcsatorna, Mezőberényi főcsatorna, Telki-Peresi főcsatorna, Kopolya csatorna) gyökér zónás kotrással. Továbbá a vízgazdálkodást elősegítő 5 darab tiltó javítására, valamint a Nagyzugi szivattyútelep üzembiztonságát szolgáló transzformátor cseréjére kerül sor.

Az Operatív Törzs munkáját az ez évi második, február 17-től kezdődő belvízhullám ismét aktuálissá tette, ugyanis a belvízzel elöntött terület lapzárta idején (február 24-én) meghaladta a 16.300 ha-t. Az igazgatóság teljes területén belvízvédelmi készültséget tart, (három szakaszon III. fok) 24 önkormányzat, két vízgazdálkodási társulat és az FVM is belvízvédelmi készültséget tart fenn.

Összeállította: Cserkúti Andrásné

Megszűnt az OKTVF – Megalakult a VKK

A Magyar Köztársaság Kormánya – az állami feladatok hatékonyabb ellátása céljából – 2005. december 31-én megszüntette az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főigazgatóságot (OKTVF). A továbbiakban az OKTVF feladatait – meghatározott megosztás szerint – a jogutódok; az Országos Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Vízügyi Főfelügyelőség, a Vízügyi Központ és Közgyűjtemények, a Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóságok, a KvVM Fejlesztési Igazgatóság, a KvVM mint általános jogutód, valamint a miniszter által alapított közhasznú társaságok látják el.

A környezetvédelmi és vízügyi miniszter 2006. január 1. napjával a Vízügyi Múzeum Levéltár és Könyvtár költségvetési szervezetet – feladatváltozás miatt, új néven – átszervezte és tevékenységi körét módosította az alábbiak szerint:

Elnevezése:

VÍZÜGYI KÖZPONT ÉS KÖZGYŰJTEMÉNYEK

Rövidített neve: VKK

Székhelye: 1012 Budapest, Márvány u. 1/C

A Vízügyi Központ és Közgyűjtemények a környezetvédelmi és vízügyi miniszter irányítása alatt működő önálló jogi személy, részben önállóan gazdálkodó központi költségvetési szerv. Működése az ország egész területére kiterjed.

Állami alapfeladatként ellátandó alaptevékenysége körében a környezetvédelmi és vízügyi miniszter feladat- és hatáskörébe tartozó, a vizek kártételei elleni védelemmel, egyes vízrajzi tevékenységgel, közműves vízellátással és szennyvízkezeléssel kapcsolatos és a miniszter feladat- és hatáskörébe tartozó egyéb, továbbá múzeumi, levéltári, könyvtári, valamint bérszámfejtési és iratkezelési feladatokat lát el a 15/2005. (K.V. Ért. 2006.1.) KvVM utasítás szerint.

Dr. Weimann Zsuzsanna (1943–2005)

2005. december 29-én Budapesten meghalt dr. Weimann Zsuzsanna jogtanácsos, volt jogi, igazgatási és ellenőrzési osztályvezető.

Negyedszázados igazgatósági munkálkodása alatt jogi előadó, jogtanácsos, jogi csoportvezető, osztályvezető helyettes, majd 1985-től 1989-ig osztályvezető volt.

1990-ben az akkor megszervezett Körös-vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség munkatársa lett.

Nyugdíjba vonulása előtt néhány évig a Gyulai Városi Bíróság bírója volt.

Kiemelkedő szakértelmére, kedves, közvetlen egyéniségére, emberi helytállására gondolva kegyelettel őrizzük emlékét.

Igazgatási Osztály

Személyügyi Hírek

Igazgatóságunknál közalkalmazotti munkaviszonyt létesített:

- Haász Jánosné ügyintéző munkakörben, 2005. december 9-től a Műszaki Biztonsági Szolgálatnál.
- Szabó János osztályvezető munkakörben, 2006. január 1-jétől a Vízrendezési és Vízhasznosítási Osztálynál.
- Budás Péter hírközlési ügyintéző munkakörben, 2006. január 1-jétől az Informatikai Önálló Csoportnál.
- Bezsei Jánosné irodavezető munkakörben, 2006. február 13-tól 2007. december 31-ig a Szeghalmi Szakasz mérnökségnél.

Régi-új vezetők a KÖR-KÖVIZIG Szivárvány Nyugdíjas Klub élén

A KÖR-KÖVIZIG Szivárvány Nyugdíjas Klub tagjai január 9-én tartották az évi első ülésüket. Az újévi köszöntő után Vámos Sándor elnök röviden megemlékezett az előző év eseményeiről. Kiemelkedőnek tartotta a Nőnapra köszöntőt, a hagyományos szanazugi kirándulásunkat és a szeptember 15-16-i Bükk-hegységi kirándulásunkat. Jól sikerült a december 5-i zenés-táncos foglalkozásunk, melyen részt vett Mikus Éva (Ausztria) és Gerhard Stengel (Németország) városunk díszpolgára. Klubnapunkról a helyi sajtó és TV is beszámolt. Nagyra értékelte a klubelnök az igazgatóság egész éves támogatását, erkölcsi és anyagi téren egyaránt. Támogatást kaptunk az Idősek Világnapján, kirándulások alkalmából és a Klub záróvacsorán. Az elnök köszönetét fejezte ki ezért az igazgatóság vezetői felé.

A klubrendezvényi beszámoló után a régi vezetőség lemondott. A tagság – az eddigi vezetők jó munkáját elismerve – újra a régi vezetőket választotta meg. Elnök lett: Vámos Sándor, alelnök: Solymosi Istvánné, pénztáros: Bürös Pál, a rendezvény felelősi feladatot: Puczkó Istvánné látja el.

Góg Imre

KÖR-KÖVIZIG SZIVÁRVÁNY KLUB 2006. ÉVI PROGRAMJA

Január 9.	A Nyugdíjas Klub 2005. évi tevékenységének értékelése a 2006. évi program jóváhagyása. (Vámos Sándor)
Február 6.	Farsang (Bürös Pál, Puczkó Istvánné)
Március 6.	Nőnapra köszöntő és Közalkalmazotti tájékoztató (Vámos Sándor, Kurucz András)
Április 3.	Egészségvédő nap (Szilágyi Gábor)
Május 8.	Érdekvédelmi tájékoztató (Varga András nyugdíjas érdekvédelmi elnök)
Június 12.	Igazgatóság Önálló Szakszervezet tájékoztató (Török János titkár)
Június 23.	Szanazugi kirándulás (Bürös Pál, Pálincás István)
Július 3.	Szabadprogram
Augusztus 7.	Kirándulás program javaslatok (Góg Imre idegenvezető, Puczkó Istvánné)
Szeptember 4.	Szervezési feladatok (Vámos Sándor)
Szeptember 14–15.	Kirándulás (Góg Imre, Mikus Éva, Vámos Sándor)
Október 2.	Idősek Világnapi Ünnepe (Bak Sándor igazgató)
November 6.	Társadalombiztosítás (Szilágyi Ferenc nyugdíjas osztályvezető)
December 4.	Költséggazdálkodás ismertetése, Évzáró (Bürös Pál, Vámos Sándor)
December 7.	Évzáró rendezvény: Öcsi és Fuszek Étterem

A kedves klubtagoknak mindennapi életükhöz friss jó egészséget is kívánok!

Vámos Sándor

III. Gyulai Reneszánsz Karnevál

Városunkban harmadik alkalommal – 2006. február 10–12. között – került megrendezésre a Reneszánsz Karnevál. A rendezvény keretét egy középkori vásár adta, ahol számos, érdekes program mellett a középkor mesterségeit (kovács, fazekas) is bemutatták. A központi esemény egy vidám farsangi felvonulás volt, ahol korhű viseletben mutatkoztak be a résztvevők rövid műsoraikkal.

A KÖVIZIG Ifjúsági Klub első alkalommal nevezett be a jelmezes felvonulásra. Nem sok idő kellett ahhoz, hogy a lelkes csapat összeálljon, melyhez ötleteikkel segítő családtagok is csatlakoztak. A reneszánsz karneválra való készülődés magában foglalta egy vidám, zenés „historikus színjáték” összeállítását, a díszlet és a kellékek készítését. A hétköznapiak mellett a hétvégét is feláldozva dolgoztunk, de megérte, mivel elsők lettünk. Színjátékunk az 1552-es esztendőit idézte fel az „Egri Csillagok” eseményei nyomán, életre keltve a „Gyulai Csillagok”-at. A mindenre elszánt magyar várvédőktől a félelmet nem ismerő török ostromlók elfoglalták a Gyulai Várat. A szomorú végű ostrom után több mint száz évvel a magyar várvédők egy futballmeccsel visszafoglalták a várat. A műsor végkifejletéként a korábban még ellenfelek, egymással összeölelkezve harsogták: „Éljen a török–magyar barátság!”

Jönnek a törökök

Ostrom

Karneváli ösztánc

Kezdődik a felvonulás

Mindenre elszánt várvédők

A vízügyes bálók műsorai alkalmával már többször bizonyított „társaság” igazi sikert aratott. A neves zsűri döntésével a karneválra kilátogató nézők is egyetértettek, szereplésünket lelkes tapssal jutalmazták.

Bányai Barbara–Bátai Jánosné

Pályázati eredmények

A Magyarország–Románia INTERREG IIIA/PHARE CBC program 2004–2006. keretében kiírt pályázati felhívásra több pályázatot készítettünk, illetve vettünk részt, melyeket 2005. május 20-án benyújtottunk az irányító hatóság részére elbírálásra. A pályázatok értékelése megtörtént, az eredményeket kihirdették. Igazgatóságunk több pályázaton is támogatást nyert, ezek a következők:

Távmerő hálózat fejlesztése

Célkitűzések: Az árvízi előrejelzések elkészíthetősége és pontosságának fokozása, az árvízi szükségtározó üzemeltetésének segítése, a folyó hidrológiai vízigényeinek megismerése a Fehér-Körös vízmerce törzsállomásának javításával. Az Élővíz-csatornába bevezetett vízmennyiség mérése, ezáltal a vízfrissítés szabályozásának segítése, a határon átfolyó vízmennyiség szétosztási lehetőségének ismerete a tápcsatornán távjelzéssel működő ultrahangos vízhozammérő berendezés építésével. Projekt összköltsége: 40.785.300 Ft, ebből saját erő: 2.414.000 Ft.

Projektfelelős: Kendrella János

Kisdelta árvízi szükségtározó korszerűsítése

Célkitűzések: A Kisdelta árvízi szükségtározó igénybevétele esetén a tározóban vízszamaradó 14 millió m³ vízmennyiség gravitációs vízvisszavezetését biztosító műtárgy tervei, és a műtárgy megközelítését biztosító 1,7 km hosszúságú töltésszakaszon szilárd útburkolat kialakításának műszaki tervei (tervezési tenderterv, megvalósíthatósági tanulmány, vízjogi létesítési engedélyes terv, kiviteli/építési terv, kiviteli/építési tenderterv). Projekt összköltsége: 30.580.000 Ft, ebből saját erő: 1.529.000 Ft.

Projektfelelős: Petróczky Edit

Élővíz-csatorna ökológiai, turisztikai állapotának javítása

Célkitűzések: 1 m³/s mennyiségű folyamatos vízmozgás biztosítása a tápcsatornán szivornya és szivattyúállás, a torkolatnál kisteljesítményű szivattyú és torkolati mozgógereb létesítésével. Uszadék kiszedő helyek és sólyapályák létesítése. Határon túli turisztikai lehetőségek tanulmányozása. Pályázó: Közép-Békési Vízügyi Egyesület

Partner: KÖR-KÖVÍZIG

Projekt összköltsége: 387.139.112 Ft, a támogatás összege 363.949.479 Ft, saját erővel nem veszünk részt a projektben, azt az érintett önkormányzatok biztosítják.

Projektfelelős: Varga Melinda

A pályázati támogatás szerződéskötések előkészítése megkezdődött.

Arzén-tartalmú vizek kezelése és tisztítása LIFE projekt

Dél-magyarországi felszín alatti vizekben lévő arzéntartalom fenntartható kezelése és tisztítása a célja annak a projektnek, amelyre a Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság hazai és külföldi partnerekkel együtt az Unio LIFE Environment Programból támogatást nyert. A projekt keretében vizsgálatot végeznek a Maros hordalékkúp (ivóvízbázis) területén annak érdekében, hogy azonosítsák a legjobb víznyerő helyeket és kidolgozzák az arzéntartalom megfelelő szintre csökkentésének lehetőségeit. A korábbi arzénmentesítési beruházások eredményeként ma már a Dél-Alföld valamennyi településén megfelel az ivóvíz arzén-tartalma a hatályos határértékeknek, ám 2009-re 1/5-ére – 10 mikrogramm/liter EU-határértékre – kell csökkenteni. A projektben a magyar, holland és finn cégek mellett a román partner is részt vesz, mivel az érintett terület egy része Románia területén fekszik. A projekt teljes költsége 1.658.000 EUR, melynek gyakorlatilag fele a támogatás.

Címe: Dél-Magyarország felszín alatti arzén tartalmú vízének fenntartható kezelése és tisztítása

Részvevői:

– kedvezményezett: Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság;

– partnerek: Makó-Térségi Víziközmű Kft., Bálint Analitika Kft., Smaragd-GSH Kft., SELOR ceig (Hollandia), GTK, Geological Survey of Finland (Finnország), Compania de apa Arad (Románia).

A projekt 2005. november 15-én kezdődött és 2008. november 14-ig tart.

A projekt 3 fő feladatsorból áll:

1. Az előkészítő fázis, melynek során Dél-Magyarország, de különösképpen Békés megye területén a felszín alatti vízkészletek vízminőségi adatainak összegyűjtése, szükség szerinti kiegészítése, értékelése, valamint négy meghatározott helyszínen az arzén tartalmú rétegvíz vízmennyiségi és vízminőségi hidrogeológiai modellezése fog megtörténni.

2. A második, demonstrációs és vizsgálati fázis során a felszín alatti vízminőségi adatok egy térinformatikai (GIS) rendszerben kerülnek bemutatásra. Ezt követően, illetve ezzel párhuzamosan megkezdődik a felszín alatti vizekben található szennyező anyagok (arzén, ammónium, vas, mangán, stb.) eltávolítására alkalmas, 100 m³/nap kapacitású, félüzemi, konténeres felépítésű, komplex víztisztító berendezés tervezése és kivitelezése. A félüzemi berendezés összesen 5 magyarországi helyszínen (a jelenleg rendelkezésre álló információk alapján Gyulán, Medgyesbodzáson, Szeghalmon, Kondoroson, Makón) és egy romániai helyszínen (Aradon) kerül beüzemelésre és beszállításra. A helyszínenkénti 2,5–3 hónap üzemidőszak alatt lehetőség nyílik a víztisztító technológia műszaki-gazdasági paramétereinek pontos beállítására, meghatározására. A kapott eredmények alapján, a projekt során elvégzésre kerül egy élet-ciklus vizsgálati elemzés (Life Cycle Analysis), elkészül egy megvalósíthatósági tanulmány és egy stratégiafejlesztési és döntés-előkészítő összeállítás is.

3. A harmadik, az eredmények széleskörű megismertetését szolgáló fázisban a projekt során kapott új és speciálisan az ivóvízminőség javítására vonatkozó információk hazai és szomszédos országokkal történő megismertetése valósul meg, ismertető kiadványok, tájékoztató CD-lemezek és internetes honlapok segítségével.

A projekt időütemezése a következő:

Az arzén és más vízminőségi komponensek vizsgálati elemzése 2006–2008.

Felszín alatti vizekkel kapcsolatos modellezés 2006–2007. III. negyedév.

Félüzemi berendezés tervezése és kivitelezése 2006–2007. I. negyedév.

Félüzemi berendezés 6 helyszínen történő beüzemelése, beszállítása és üzemeltetése 2007. I. negyedév – 2008. IV. negyedév

Költségelemzések, élet-ciklus vizsgálat és megvalósíthatósági tanulmány készítése 2007. IV. negyedév – 2008. IV. negyedév.

Stratégiai vizsgálatok, a döntés-előkészítési és menedzsment tervek készítése 2008. I. negyedév – 2008. IV. negyedév.

Kapott szakmai, gazdasági, menedzsment részeredmények, eredmények terjesztése 2006. IV. negyedév – 2008. IV. negyedév

Projekt irányítása 2005. IV. negyedév – 2008. IV. negyedév időszakban fog az EU által is elfogadott tervek szerint megvalósulni.

Réti László

Vízgazdálkodási Tanácsülés

A Körös-vidéki Területi Vízgazdálkodási Tanács elnöke január 24-re tanácsülést hívott össze. A napirenden most is több olyan téma szerepelt, melyek fontos szerepet töltenek be a térség vízgazdálkodásában.

Különösen nagy hangsúlyt kapott az Élővíz-csatorna üzemelési szabályzatáról tartott tájékoztató, hiszen ez az állami létesítmény mesterséges vízfolyás, három városon folyik keresztül, és a csatorna menti vízgazdálkodásban érdekelték egyre több, és egymásnak gyakran ellentmondó funkció kielégítését várják el.

Az üzemelési szabályzat új eleme, hogy kialakításra került egy olyan üzemrend, amely a közérdek mértékét meghaladó igények kielégítését is szolgálja és a szükséges költségfedezet biztosítása esetén üzemszerűen működtethető. Kidolgozásra került a közérdek mértékét meghaladó fenntartás módja az érdekeltek közreműködésével. Bemutatásra kerültek az Élővíz-csatornával összefüggő fejlesztési elképzelések és nyertes pályázati célkitűzések is.

A jelentős közérdeket figyelembe véve a napirend tárgyalására meghívást kaptak a térség azon civil szervezeteinek képviselői is, akiknek tevékenysége kapcsolódik a környezetvédelmi, természetvédelmi, vízgazdálkodási feladatokhoz.

Mint minden évben, most is tájékoztató hangzott el a tanácsülésen az ár- és belvízvédelmi művek őszi felülvizsgálatának tapasztalatairól, és a szükséges intézkedésekről az ár- és belvízi biztonság megtartása és javítása érdekében. A tanácsülés tagjai tájékoztatást kaptak azokról a belügyi, földművelésügyi és vízügyi minisztériumi válaszokról, melyek a tanács által megfogalmazott véleményre érkeztek a belvízvédelmi, fenntartási, energiaigénylési és a tulajdonviszonyok terén tapasztalt problémákról.

A tanácsülés tájékoztatást kapott a települési szennyvíztisztító telepek kapacitás-kihasználtságának felülvizsgálatáról és a kihasználtság növelésének lehetőségéről. Az elvégzett országos felmérés megállapította, hogy az illetékességi területen lévő 20 szennyvíztisztító telep átlagos kapacitáskihasználtsága hidraulikai szempontból 62,6%-os, BOI₅ kapacitás terén 79,2%-os. A kapacitás kihasználtság növelése érdekében az önkormányzati és lakossági erőforrások mellett, állami és pályázati forrásokra is szükség van.

A Szakmai Bizottság beszámolt az elmúlt évben végzett munkáról, melyet a helyi önkormányzati címzett és céltámogatási igények megvalósíthatósági tanulmányainak értékelése terén végzett. **Cserkúti Andrásné**

Megkezdte működését az előrejelzési és riasztási rendszer

A veszélyes időjárási hatások, különösen a lokális, nagy csapadékok következtében előálló veszélyhelyzetek megelőzésére, elhárítására, a kockázatok csökkentésére a kormány 1005/2006. (I. 20) Korm. határozatában elrendelte, az előrejelzési és riasztási rendszer működését. A rendszer működésének célja a veszélyeztetett települések riasztása, tájékoztatás nyújtása a védekezésben résztvevő szervek részére.

Az előrejelző rendszert az Országos Meteorológiai Szolgálat (OMSZ) üzemelteti, és az Országos Műszaki Irányító Törzs (OMIT) valamint a BM Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság (BMOKF) közreműködik a tájékoztatásban.

A figyelmeztetések és riasztások régióként, területi bontásban 12–36 órás, valamint 1–3 órás időelőnyvel készülnek és szél, csapadék, jegesedés, zivatar, köd stb. információkat tartalmaznak. A lakosságnak szánt információkat az OMSZ a www.met.hu honlapon közzéteszi, a döntéshozók és védekező szervezetek számára szükséges részletes háttérinformációt tartalmazó riasztásokat pedig a vízügyi, a katasztrófavédelmi és a honvédelmi szervezetekhez eljuttatja, akik a szükséges további intézkedéseket és tájékoztatásokat megteszik.

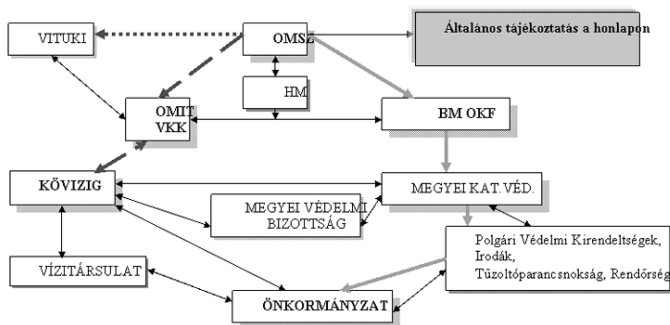
Az OMSZ által küldött riasztás a Vízügyi Központ és Kögyűjteményben működő Országos Műszaki Irányító Törzs állandó ügyeletére érkezik, onnan pedig az érintett Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóságnál állandó éjjel-nappal ügyeletet tartó szolgálathoz továbbítják.

Az igazgatóságok szükség szerint értesítik a vízgazdálkodási társulatokat és felveszik a kapcsolatot az érintett települések polgármestereivel.

A Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatósághoz a riasztások és előrejelzések az OMIT-től a Lotus Notes rendszer VIR Távmondattal moduljában érkeznek bármely nap 24 órájában bármikor.

Az állandó ügyeletet ellátó portaszolgálat a szolgálati helyén lévő éjjel-nappal bekapcsolt számítógépen fogadja az üzenetet, és a riasztások szövegét az igazgatóság vezetőjének, vagy helyettesének azonnal továbbítja, aki a szükséges döntéseket és intézkedéseket megteszi.

Az előrejelzési és riasztási működési rend február 1-jétől hatályos és visszavonásig érvényes.

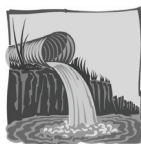
A RIASZTÁSI RENDSZER SÉMÁJA

Jelmagyarázat:

A riasztás fő iránya: _____
 Riasztás második iránya: - - - - -
 Információ küldés:
 Kapcsolatfelvétel, értesítés: _____

Cserkúti Andrásné

Vízminőség

Országos és regionális törzshálózati mintahelyek vízminőségi osztályba sorolása a VM adatbázis adatai, az MSZ 12749 szabvány alapján.

A vízvizsgálatokat a Körös-vidéki Környezetvédelmi Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség végezte.

Minősítési időszak 2005.december 1-2006.február 23. Min-taszám: n

Mintavételi hely	n	A.	B.	C.	D.	E.
Fehér-Körös Gyulavári 9,3 fkm	12	III	III	III	III	V
Fekete-Körös Sarkad 16,1 fkm	12	III	II	III	V	V
Kettős-Körös Békés d.f. 116,7 fkm	3	III	II	-	-	V
Kettős-Körös M.berény kh. 103,9 fkm	5	III	III	III	III	IV
Sebes-Körös Körösszakál 59,4 fkm	12	III	IV	IV	IV	IV
Sebes-Körös K.ladány 10,10 fkm	4	III	III	-	-	IV
Hármas-Körös Gyoma 79,3 fkm	5	III	III	III	III	V
Hármas-Körös B.szentandrás 48,0 fkm	4	III	IV	-	II	V
Élővíz-csatorna Veszely 24,2 fkm	-	-	-	-	-	-
Élővíz-csatorna Békés tork.	6	III	V	IV	V	IV

Jelmagyarázat:

A csoport: az oxigénháztartás jellemzői I. osztály: kiváló víz
 B csoport: nitrogén és foszforháztartás jellemzői II. osztály: jó víz
 C csoport: mikrobiológiai jellemzők III. osztály: tiszta víz
 D csoport: mikroszennyezők toxicitása IV. osztály: szennyezett víz
 E csoport: egyéb jellemzők V. osztály: erősen szenny. víz
 - vizsgálat nem történt

Vízminőségi kárelhárítás:

2005. november 30. – december 5. között az 1. sz. Vízminőségi kárelhárítási körzetben a Gyulai-lecsapoló csatornán bekövetkezett ammóniaszennyezés miatt kellett II. fokú vízminőségi készültséget elrendelni. (Részletek az előző hírlevélben) Az igazgatóságunk által végzett kárelhárítás költségét a károkozóra (Friesland Hungária Rt.) áthárítottuk.

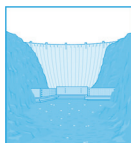
2005. december 16-án Szarvason a TESCO-áruházból 50 liter tej került a belterületi csapadékvíz elvezető rendszerbe.

2005. december 27-én a Gyepes-csatorna Matus tiltó alatti szakaszán észlelhető halpipálásról érkezett bejelentés. Igazgatóságunk a bejelentést követően a mini laboratóriumával, oxigénhiányos állapotot regisztrált. Az észlelt jelenség kialakulásában nagy valószínűséggel szerepet játszott a Sarkadi szennyvíztisztító telepről elvezetett tisztított szennyvíz minősége.

2006. február 22-én a Dögös-Kákafoki főcsatorna 21+450 fm szelvényét foltokban észlelhető olajszenyveződés érte. A MOL Rt. Endrőd-Kardoskút közötti olajvezetéket Nagyszénás térségében 2005. decemberében megfúrták, a káresemény ekkor történt, a Dögös-Kákafoki főcsatornától kb. 300 m-re. Az olajszenyveződés bekerült a Dögös-Kákafoki csatornát 21+450 fm szelvényben keresztvezető dűlőút csapadékvíz-elvezető csatornájába, ahol az olaj jelenlétét csak az olvadást követően észlelték. A MOL Rt. megbízásából a kárelhárítást az Expland Kft. végzi aki, az útarokban lévő olajszenyveződés lokalizálására földelzárást végzett. A főcsatornán foltokban észlelhető olajszenyveződés kárelhárítást jelenleg nem igényel

Dr. Vasas Ferencné

Hidrológia

December elején a Körösök hegyvidéki vízgyűjtőjén egyszer volt jelentősebb csapadék, mikor több helyen is 10 mm-t meghaladó értéket jelentettek. Folyóink vízszintjei kis mértékű emelkedését ez a csapadék, valamint a korábban kialakult hótakaró olvadása okozta. Az emelkedés az országhatár közelében 200 cm mértékű volt.

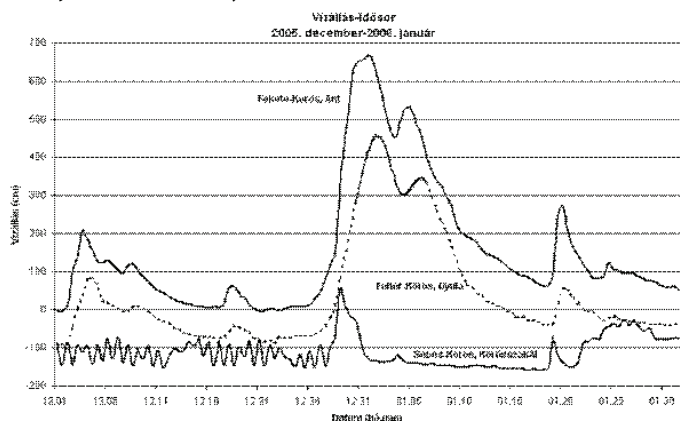
Ezt követően lassú, apadó vízállások alakultak ki a hónap végéig.

A december 27-én reggeltől 29-én reggelig lehullott 0–19 mm csapadék és az erőteljes felmelegedés miatt olvadó hó együttes hatására folyóinkon árhullámok alakultak ki. A következő napon hullott 0–6,8 mm közötti csapadék és a további olvadás az árhullámok víztömegét növelte, 30-án 1–15 mm ismét vegyes halmazállapotú csapadék volt, és az olvadás folytatódása következtében a Fekete- és Fehér-Körösön 31-ére újabb árhullámok keletkeztek, melyek az alsó szakaszokon utolérték az előzőeket. Január 2-án újabb csapadékösszeesés érte el a vízgyűjtőt (5–16 mm), melynek hatására ismét árhullámok alakultak ki, elsősorban a Fekete- és Fehér-Körösön. Ezek az előző árhullámokat már csak a Hármaskörösön érték utol, felette mindenütt kisebb vízszáradásokat okoztak. A Fekete-Körös Antnál 32 óra időtartamra ismét az I. fokú árvízvédelmi készültségi szint fölé emelkedett.

Ebben az árhullám-sorozatban a legjelentősebb árhullám a Fekete-Körösön keletkezett. Antnál a tetőzés 67 cm-rel a II. fokú árvízvédelmi készültségi szint felett következett be. Az I. fokú árvízvédelmi készültségi szint felett tetőzött a Fehér-Körös Gyulánál, továbbá a Kettős-Körös Békésnél. A Sebes-Körös, a Berettyó és a Hármaskörös kissé az I. fokú árvízvédelmi készültségi szint alatt tetőzött.

Január közepén, újabb kismértékű emelkedés alakult a Körösök felsőbb szakaszán, de tetőzése az árvédelmi készültségi szint alatt maradt.

A levegő hőmérsékletének jelentős lehűlésével január 24-én jégképződés kezdődött el. Kezdetben partijég és csekély jégzajlás jelentkezett, majd egyre több szakaszon állt be a jég. Az időszak végére 6–42 cm-s állójég alakult ki, csak néhány helyen maradt meg a partijég és a jégzajlás. A tartós jegesedés miatt február 1–21-ig az igazgatóság I. fokú jégvédekezési készültséget rendelt el, és a Berettyó I. II. jégtörőhajókat készenlétebe helyezte.

A Körösök vízkészlete növekedett tiszai víz betáplálásával. A betáplálás 4 ágon keresztül történt. Keleti fócsatornán keresztül Bakonszegnél a Berettyóba, Hortobágy-Berettyó fócsatornán keresztül Ágotánál, Nagykunsági fócsatorna keleti ágán Túrkevénel, a nyugati ágán a Hármaskörösbe Öcsödnél.

Néhány jellemző állomás vízhozam értéke	december 31-én (m ³ /s)	január 31-én: (m ³ /s)
Fehér-Körös, Gyula	157	11,3
Fekete-Körös, Sarkad-Malomfok	223	19,3
Kettős-Körös, Békés	277	33,0
Sebes-Körös, Körösszakál	26,3	29,5
Sebes-Körös, Körösladány	56,6	45,0
Berettyó, Szeghalom	18,8	17,1
Hármaskörös, Gyoma	312	84,0
Hármaskörös, Kunszentmárton	313	121

Kurilla Lajos

Hidrometeorológia

December hónapot az évszakhoz képest melegebb, az átlagosnál jóval csapadékosabb időjárás jellemezte. A hőmérséklet – az előző hónapokhoz hasonlóan – ismét tág határok között változott. Napközben –1 °C és +11 °C közötti, míg a hajnali órákban –8 °C és +5 °C körüli hőmérsékleteket regisztráltak. A havi középhőmérséklet 1,4 °C volt, ez az érték – lényegesen – 2,1 °C-al magasabb a sokéves átlagnál. Az igazgatóság területén átlagosan 62,5 mm csapadék hullott, amely az erre az időszakra jellemző sokéves átlagot – lényegesen – 23,5 mm-el meghaladta. A csapadékmérő állomások közül a legnagyobb csapadékmennyiséget – 81,9 mm-t – Félhalmon mérték, míg a legkevesebb csapadék – 49,2 mm – Sarkad-Sitkán hullott. Területünkön 2005. január 1. és 2005. december 31-e közötti időszakban, átlagosan 689,7 mm volt a lehullott csapadék mennyisége, amely – jelentősen – 152,1 mm-el meghaladta a sokéves átlagot.

A havonként lehullott csapadékmennyiségek és a sokéves átlag alakulása:

	Jan.	Febr.	Márc.	Ápr.	Máj.	Jún.	Júl.	Aug.	Szept.	Okt.	Nov.	Dec.	Össz.
Sokéves átlag (mm)	29,3	29,8	33,0	45,0	56,7	65,8	52,5	49,4	42,1	48,2	46,8	39,0	537,6
Tárgyi időszak (mm)	27,5	44,0	39,2	77,6	29,4	56,5	103,1	170,9	43,4	3,4	25,1	62,5	689,7
Eltérés az átlagtól	-1,8	+14,2	+6,2	+32,6	-27,3	-9,3	+50,6	+121,5	+1,3	-44,8	-23,5	+23,5	+152,1

December hónapban a talajvíz – a vizsgált kutak adatai alapján – a sokéves átlag közelében, helyenként annál kissé magasabban helyezkedett el. Talajvízkútjainkban az előző hónapoz képest lényeges vízszintváltozást nem észleltünk. A talajvíz a te-repszint alatt 170–467 cm között ingadozott.

Január hónapot az évszakhoz képest hidegebb, az átlagosnál kissé szárazabb időjárás jellemezte. A hőmérséklet – az előző hónapokhoz hasonlóan – ismét tág határok között változott. Napközben –9 °C, +10 °C közötti, míg a hajnali órákban +3 °C és –15 °C körüli hőmérsékleteket regisztráltak. A havi középhőmérséklet –1,9 °C volt, ez az érték 1,0 °C-al alacsonyabb a sokéves átlagnál.

Az igazgatóság területén, átlagosan 27,6 mm csapadék hullott, amely az erre az időszakra jellemző sokéves átlagtól 1,7 mm-el maradt el. A csapadékmérő állomások közül a legnagyobb csapadékmennyiséget – 35,3 mm-t – Méhkeréken mérték, míg a legkevesebb csapadék – 22,6 mm – Kondoroson hullott. Területünkön 2005. november 1. és 2006. január 31-e közötti időszakban átlagosan 115,2 mm volt a lehullott csapadék mennyisége, amely a sokéves átlagnak megfelelő.

A havonként lehullott csapadékmennyiségek és a sokéves átlag alakulása:

	Nov.	Dec.	Jan.	Össz.
Sokéves átlag (mm)	46,8	39,0	29,3	114,9
Tárgyi időszak (mm)	25,1	62,5	27,6	115,2
Eltérés az átlagtól (mm)	-21,7	+23,5	-1,7	+0,3

Január hónapban a talajvíz – a vizsgált kutak adatai alapján – a sokéves átlag közelében helyezkedett el. Talajvízkútjainkban – az előző hónapoz képest – lényeges vízszintváltozást nem észleltünk.

Török Jánosé

F.: KÖR-KÖVIZIG 5700 GYULA, Városház utca 26.

Díj hitelezve
Körzeti Postahivatal
GYULA 1. 5701

NYOMTATVÁNY

KÖRÖS-VIDÉKI
hírlevél

Kiadó: Körös-vidéki Környezetvédelmi és Vízügyi Igazgatóság. Felelős kiadó: Bak Sándor igazgató
Szerkesztő: Cserkúti Andrásné
5700 Gyula, Városház utca 26. Tel.: 66/526-400*. Fax: 66/526-407
E-mail: korkovizig@korkovizig.hu, www.korkovizig.hu
Megjelenik kéthavonta 600 példányban
Kiadvány szerkesztés: Kovács Sándor. Nyomtatás: Schneider Nyomda, Gyula, telefon: 66/461-410